

døve	dine	lave	fine
søle	ene	gave	pine
løve	mene	hale	line
øve	sene	mave	time

søle

save

musehale

haleløs

julegave

øvelokale

haleben

bananis

musehale

haleløs

haleben

sene

pine

søle

En dag i skolen med sammensatte ord

I dag havde vi en sjov dag i skolen! Først lærte vi om moser i naturfag. Vi så en film om moseplanter og mosevand.

Efter naturfag gik vi ud på legepladsen og legede gemmeleg.

Pludselig ringede skoleklokken, og vi gik ind igen.

Vi skulle have matematik, men nu kunne jeg ikke finde min skoletaske. Det viste sig, at det bare var min klassekammerat Viktor, der havde gemt den.

Efter matematik spiste vi vores madpakker i skolekantinen. Da vi var færdige, skulle vi have dansk. Vi læste en historie om en bilulykke.

Der var ikke flere fag på skoleskemaet, så jeg gik ud for at vente på skolebussen. Det tog lang tid at køre hjem, for der var en lang bilkø på vejen.

Da jeg kom hjem og pakkede min skoletaske ud, kunne jeg se, at jeg havde glemt mit penalhus i klasselokalet. Det havde alligevel været en god dag i skolen.

Lixtal: Cirka 15

Bearbejdet efter inspiration fra OpenAI's ChatGPT.

solskin

soldat

soldæk

vildkat

abekat

advokat

vinrød

vindue

vindrue

skole

skohæl

Læs med lyd

STRATEGIKORT

- 1 Sæt en prik under alle vokalerne.
- 2 Del ordet i stavelser.
- 3 Læs ordet stavelse for stavelse ved at koble konsonanterne på.
- 4 Læs én konsonant ad gangen, hvis der er flere:
aske, laske, plaske.

Modellering til læs med lyd

Modellering

Ordet er **kabale**.

Jeg sætter prik under vokalerne. Der er tre vokaler, så er der tre stavelser.

*Jeg læser ordet stavelse for stavelse ved at koble konsonanten foran vokalen på:
ka-ba-le.*

*Til sidst skal jeg læse et ord med flere konsonanter, **plaske**.*

*Jeg finder først vokalerne - **a** og **e** - og fortsætter med at læse ved at koble bogstaverne sammen: **a-s = as. k-e = ke. aske**.*

*Så går jeg tilbage og kobler den konsonant på, der står lige før **aske**, l, og læser **laske**.
Til sidst sætter jeg den første konsonant på **laske** og læser **plaske**.*

*Altså **aske, laske, plaske**.*

tåle	måle	male	nåle
lyne	dyne	syne	sene
alene	kabine	rutine	lavine
kabale	lokale	mobile	finale

kabale

kanyle

sommerbusplan

øvelokale

søløvenæse

finalekamp

muskatnød

skolekantine

mobiltelefon

advokatkontor

Stav med morfemer

STRATEGIKORT

- 1 Lyt efter ordets morfemer.
- 2 Sæt en streg for hvert morfem.
- 3 Stav et morfem ad gangen, og skriv det på den rigtige streg.
- 4 Tjek rækkefølgen, og læs.

Modellering til stav med morfemer

Modellering

Ordet er **mosegris**.

Først lytter jeg til ordet. Jeg skal prøve at høre, om jeg kan genkende nogle rod-morfemer.

Læreren siger ordet højt.

Jeg kan høre rod-morfemet **mose**, og jeg kan høre rod-morfemet **gris** i **mosegris**.

Så sætter jeg to vandrette streger. En for **mose** og en for **gris**. Jeg sætter også en lodret streg mellem de to rod-morfemer. _ | _

Nu staver jeg et rod-morfem ad gangen og skriver det på den rigtige streg.

Når jeg skal stave til **mose**, så lytter jeg først efter, hvor mange stavelser, der er. Jeg kan høre to stavelser. Der er altså to vokaler i **mose**. Jeg skriver vokalen **o** på den første vandrette streg. Den næste vokal lyder næsten som et **ø**, men vi har lært, at det tit er lyden af bogstavet **e**, så jeg skriver **e**.

Jeg siger ordet igen, **mose**, og kobler konsonanterne **m** og **s** på vokalerne. Jeg læser ordet **mose**.

Nu har jeg stavet det første rod-morfem af **mosegris**. Det andet rod-morfem er **gris**. Jeg lytter efter stavelser i **gris**. Jeg kan høre én stavelse.

Jeg kan høre vokalen **i** og skriver **i** på den næste vandrette streg. Jeg kan høre, der kommer **s** efter **i** - **i-s**, og jeg kan høre, at den første konsonant er **g**. Jeg skriver **g-i-s** og læser **gis**. Der mangler noget. Det er halslyden, som vi også kalder drøbel-r. Jeg ved, det er et **r**, så jeg skriver **g-r-i-s** og læser **gris**.

Nu læser jeg det sammensatte ord et rod-morfem ad gangen. Først **mose**, så efter stregen **gris** og så samlet **mosegris**. Så har jeg stavet til **mosegris**.

Ved andre typer morfemer:

Læreren kan modellere strategien på følgende måde i ordet **mistro**.

Først lytter jeg til ordet. Jeg skal prøve at høre, om jeg kan genkende nogle morfemer.

Læreren siger ordet højt og konkluderer ...

Jeg kan høre morfemet **mis**, og jeg kan høre rod-morfemet **tro** i **mistro**.

Nu sætter jeg en streg for hvert morfem.

Jeg sætter to streger. En for **mis** og en for **tro**. Jeg sætter også en lodret streg mellem de to morfemer. _ | _

Nu staver jeg et morfem ad gangen og skriver det på den rigtige streg.

Det første morfem er **mis**. Jeg lytter jeg efter lydene. Der er én stavelse og derfor kun én vokal. Vokalen er **i**. Jeg kan høre, den sidste lyd er **s**, så jeg skriver **i-s**. Jeg siger ordet igen - **mis** - og kan høre, at ordet begynder med **m** (siger lyden). Jeg skriver derfor **mis** (siger bogstaverne) her.

Læreren skriver **mis** på den første vandrette streg.

Nu har jeg stavet det første morfem af **mistro**. Det andet er **tro**. Jeg kan høre én stavelse i **tro**, og jeg kan høre, at vokalen er **o**. Jeg kan også høre, at den første lyd er **t** (siger lyden), så jeg skriver **t** foran **o** og læser **t-o**.

Men hov! **t-o** siger **to**, så hvad mangler der?

Den hårde lyd helt nede i halsen? Dét har vi lært, at det er et **r**, så jeg skriver **t-r-o** (siger bogstaverne) og læser ordet **t-r-o** = **tro**.

Læreren skriver **tro** på den anden vandrette streg.

Så læser jeg det sammensatte ord et morfem ad gangen. Først **mis**, så efter stregen **tro** og så samlet **mistro**. Så har jeg stavet til **mistro**.

rutine

lavine

kanyle

finalekamp

pokalfinale

søløvekar